
Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi

<http://kutuphane.uludag.edu.tr/Univder/uufader.htm>

İkinci Yabancı Dil Fransızca Öğretimi ve Salut! 10

Ertan KUŞÇU

*Yrd. Doç. Dr. Pamukkale Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi,
Fransız Dili ve Edebiyatı Bölümü
ekuscu@pau.edu.tr*

ÖZET

Ülkemizde ikinci yabancı dil Fransızca öğretiminin ilk ve tek ders kitabı olma özelliğine sahip Salut! 10, Avrupa Konseyi Diller için Ortak Başvuru Metni ve çağdaş dil öğretim yaklaşımları doğrultusunda, öğrencilerin Fransızca'ya yönelik bilgi, beceri ve tutumlarını geliştirmeyi amaçlamıştır. Kitap Fransızca'yı, Ortak Başvuru Metni keşif düzeyi (A 1) kazanımlarına göre 72 ders saatinde öğretir. Hedef kitlesi, ortaöğretim öğrencileridir. İçerik, öğrenci merkezli hazırlanmış ve ağırlıklı olarak iletişim becerilerine yöneliktir. Bireysel farklılıklar dikkate alınarak hazırlanmış kitapta, rengârenk sayfalar, bol görseller, ses kayıtlarıyla desteklenmiş güncel yaşamdan okuma parçaları öğrencilere eğlenceli, albenili ve keyifli bir öğrenme ortamı sunmaktadır. Temel dilsel becerilere ek olarak sıralama, sınıflama, özetleme, eşleştirme, ilişkilendirme gibi alt becerilerle dil öğretim etkinlikleri çeşitlendirilmiştir. Öğretim süreci sonunda, öğrencilerden kültürel öğelerinde yardımıyla temel düzeyde Fransızca iletişim kurmaları beklenir. Çalışmada 2007'de okutulmaya başlayan Salut! 10, yine 2007 Haziran ve 2597 sayılı Tebliğler Dergisi'nde yayınlanan Ders Kitapları ile Eğitim Araçlarının İncelenmesi ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönerge'ye göre ele alınmıştır.

Anahtar Sözcükler: İkinci Yabancı Dil, İletişimci Yaklaşım, Salut! 10, Kültürel, Fiziksel ve Yöntemsel Öğeler.

The Second Language French Teaching and Salut! 10

ABSTRACT

Salut! 10, aims to develop students' language skills, giving a new direction to the teaching of a second foreign language French. They learn the knowledge, skills and attitudes in order to develop listening, speaking, reading, writing and learning consists of areas to the students. Second foreign French teaching begins from high school with this book. It takes into account french teaching and learning, due to the method of language teaching to student-centered learning approach, communicative approach. Besides the basic linguistic skills, the students, at the end of understanding, querying, sorting, classifying, summarizing, mapping, association also aims to teach skills such as taking into account individual differences in students' learning process, this book is intended for students with an enjoyable learning environment. It studies from the textbook may be (physical content of the book, the color, the use of visual elements, etc.) issues are discussed. High school level Salut! 10 prepared in accordance with the Ministry of Education published a textbook examining the Turkish National Education Laws was prepared on the basis of the rules and regulations established universe of matter.

Key Words: The Second Foreign Language, The Communicative Approach, Physical, Educational and Methodical Criteria.

GİRİŞ

Küreselleşen dünyada teknolojik, ekonomik, politik ve sosyal gelişmeler yabancı dile duyulan ihtiyacı her geçen daha da çok arttırmaktadır. Bu nedenle, bir yabancı dili bilmek ve kullanmak artık bir ayrıcalık değil, zorunluluk haline gelmiştir. Dahası, ikinci bir yabancı dili bilmek ve kullanmak ise her alanda tercih edilmektedir. Günümüzde dil öğreniminde/öğretiminde, Avrupa Konseyi'nin 2001'de yayınladığı Diller için Ortak Başvuru Metni kaynak alınmaktadır. Konsey, üye ve üyeliğe aday ülkelerde dil öğretimi alanındaki birçok projeyi desteklemektedir.

Alanyazında dil ve yabancı dil ile ilgili tanımlar şöyle açıklanabilir. Dil, Aitchison'a (1982), "sözlü ve yazılı olarak iletişimde kullandığımız, doğduğumuzda hazır olarak edinmeye başladığımız, doğrudan doğruya, insana özgü, çok güçlü, büyümlü bir düzen; düşünme ve düşünülene aktarma dizgesi" (Aksan, 1997), Erkmán'a (1987) göre, " sözcüklerden ve bu sözcüklerin belli bir dil bilgisi kurallarına uygun olarak dizilmeleridir." (Özbay, 2005) Yabancı dil, bir bireyin içinde yaşadığı dilsel topluluktaki konumu ne olursa olsun genellikle okul ya da kurs ortamında öğrendiği ve

ana dilden farklı olan dildir. (Güven, 1995). Türk Dil Kurumu, Güncel Türkçe Sözlük'te, “ana dilin dışında olan dillerden her biri ya da ana dilin dışında öğrenilen uzmanlık dili“ olarak aktarılmaktadır.

Ülkemizde yabancı dil, ilk günden itibaren eğitim-öğretim müfredatlarındaki yerini almasına rağmen hiçbir dönemde amaçlanan düzeyde öğretilmemiştir. Batılı anlamda dil öğrenme/öğretme gereksinimi, 18. yy'da Osmanlı Devleti'nin elçilikler açma düşüncesiyle daha belirgin biçimde hissedilmiştir. Çünkü bu dönemlerde yeterli düzeyde ve sayıda dil bilen görevlinin olmaması devleti resmi işlerde sıkıntıya düşürmüştür. Hatta o dönemlerde bu durum kayıtlara şöyle geçmiştir; “... yabancı dilde yürütülen dış ilişkilerde eskiden beri çevirmenler kullanmıştır. Örneğin Osmanlı Devleti, 1669'dan 1820 yılına kadar İstanbul-Fenerli Rumlardan yararlanmış, ondan sonra da gerekli Türk çevirmenler **Tercüme Odası** (1832-) ve yurt-dışı elçilik kâtipliklerinde yetiştirilmiştir. Ancak yabancı dil kullanımını gerektiren ilişkiler çevirmenlerle kurulup yürütebilecek boyutları çoktan aştığından, üstten gelen bir düzenleme ile Türkiye'deki ortaokulların birinci sınıflarından başlayarak yükseköğretimin son sınıfına kadar 8-10 yıllık bir yabancı dil öğretimine girilmiş, bununla yetinilmeyerek, birçok kurumlarda yabancı dille orta ve yükseköğretime geçilmiştir.” (Demircan, 2005)

Yabancı Dil Öğretiminde Yaklaşımlar

1900'lerden günümüze dil öğretiminde kabul gören yaklaşımlar, davranışçı, bilişsel ve yapılandırmacı olarak 3 grupta toplanmıştır. Davranışçılar tekrar, taklit, ezber ve şartlandırma yoluyla dilin öğretilmesini gerektiğini savunmuşlar, bilişselciler dili bir iletişim aracı olarak kabul etmiş ve güncel yaşamdaki kullanımlarıyla öğretilmesi gerektiğini söylemişlerdir ve onlara göre dil edinim sürecinde çocuklar, doğuştan itibaren çevresindeki varlıkları, duyduğu ses, sözcük ve kavramlarla ilişkilendirerek bunları zihinsel süreçte işlerler. Bu konuda, Dulay, Burt, Wode ve Felix, çocuklarda ana dil ve yabancı dil edinim süreçlerinin benzer biçimde gerçekleştiğinin altını çizmişlerdir. (Tokdemir, 1997) Bilişselcilerden Chomsky'de, çocukların bir dili öğrenmediğini, edindiği görüşünü öne sürmüştür. Yapılandırmacılara göre dil, sosyal bir etkileşim aracıdır ve zihinsel, sosyal, duygusal becerilerle öğretilmelidir.

Öte yandan, Stephen Krashen'e göre dil ediniminde çocuklar, dilbilgisi kurallarının farkına varmazlar ve neyin doğru olduğuna dair bir duyu geliştirirler. Bu dönemde dil, ağırlıklı olarak taklit edilerek öğrenilir. Yetişkinler ise, dilin yapısını ve kuralları öğrenip konuşmayı amaç edinirler. Hatta Krashen çalışmalarında, yetişkinlerin de çocuklarda olan dil edinme

yeteneğini kaybetmediklerini vurgulamıştır. Davranışçı Lado ve Fries’da, öğrencilerin ilk öğrendikleri dille daha sonra öğrenecekleri dili karşılaştırılarak öğrenilebileceğini savunan karşılaştırmalı kuramı benimsemişlerdir. (Ergenç, 1983).

Selinker, dil öğretiminde tek bir yaklaşımdan hareket etmeyen ve bünyesinde farklı görüşleri toplayan ara-dil kuramını ortaya atmıştır. Selinker, ikinci dilde zihinsel yeteneklerin rolünü yok saymamakla birlikte bu süreçte asıl belirleyici rolü, sosyal ve psikolojik faktörlerin oynadığını dile getirmiştir. (Tokdemir, 1992:1997)

Dil ve kültür arasındaki ilişkiyi vurgulayan W.V. Humboldt, yabancı dili öğretiminde her iki dilin de kültürel öğelerinden yararlanılması gerektiğini söylemiştir. Ona göre öğrenciler, amaç dilin kültürünü tanıdıkça dili öğrenirler. Puren’de dil öğretiminde sosyo-kültürel öğelerin vazgeçilmez olduğunu ifade etmiştir. Bu çerçevede, ikinci yabancı dil Fransızca öğretimi ders kitabı Salut! 10 içeriği; evde, okulda, parkta, sokakta, işte, okulda, kafede, ...vb gibi güncel konu başlıklarından oluşur.

60’lı yıllarda, Avrupa’nın birçok ülkeden göç alması, Konsey’in dil öğretim çalışmalarını farklı bir boyuta sürükledi. Avrupa’ya göç eden insanlar, o ülkelerde hem sosyal hayata hem de iş hayatına atıldılar. Üstelik gittikleri ülkenin dilini anlamakta ve konuşmakta zorluk çekiyorlardı. İşte tam bu noktada Konsey, bireylerin topluma uyum sağlayabilmeleri için 12 numaralı projeyi hayata geçirdi. Bu projede, bireylerin güncel hayattaki ilgi ve ihtiyaçlarını karşılayabilecek düzeyde dil öğrenmeleri amaçlandı. İletişim becerilerini ön plana çıkaran bu anlayış, alanyazında İletişimci yaklaşım (Demirel, 2004; Demircan, 2005) ya da İletişimsel dil öğretim yöntemi (Doğan, 2012:136) olarak adlandırıldı. 90’lı yıllarda, birinci yabancı dil Fransızca öğretiminde bu yaklaşımın ülkemizdeki ilk örnekleri, “Je Voyage En Français” ve “Bonjour Le Français”; 2000’li yıllarda ikinci yabancı dil öğretiminde “Salut! 10, 11, 12” kitaplarıdır.

Chomsky ve Hymes’le birlikte iletişimci yaklaşımı benimseyen Brumfirt (1979) ve Johnson’da (1982) dil öğretiminde her öğrencinin algılama düzeyinin farklı olduğunu, yaklaşımları birbirinden ayırmanın yanlış olacağını vurgulamışlardır.

Ülkemizde de 1980’li yıllarda, yetenekli öğrencileri daha nitelikli bir eğitim vermek ve iyi derecede yabancı bir dili öğretmek için Anadolu Liseleri kuruldu. Zorunlu birinci yabancı dil yanında, 2001-2002 öğretim yılında Anadolu Öğretmen Liselerinde, 2004-2005 öğretim yılında da

Anadolu Liselerinde, Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinde ve Fen Liselerinde, ikinci yabancı dil zorunlu olmuştur.

İkinci Yabancı Dil Fransızca Öğretimi Ders Kitabı ve Salut! 10

Öğretim programlarında; öğrencilerin bilişsel, davranışsal ve psikomotor beceriler kazanmaları ve bunları yaşam boyunca kullanabilmeleri amaçlanır. Programı Durkheim, “çocukta fiziksel, ahlaki, entelektüel hallerin uyandırılması ve geliştirilmesi” Tyler, “kişinin davranış örüntülerini değiştirme süreci” (Ergün, 1999), Ertürk (1972) “bireyin davranışında kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak istendik değişme meydana getirme süreci, tekrar ve yaşantı sonucunda davranışlarda meydana gelen devamlı bir değişiklik” (Başar, 1998) olarak tanımlamışlardır.

Dil öğretiminde başarı, program ve ders kitabı içeriklerinde kullanılan yaklaşım, yöntem ve tekniklerle ilişkilidir. Alanyazında yaklaşım, “birbiriyle bağdaştırılan ve bu düzeyde doğrudan doğruya tasarımı belirleyen, hem dilin doğasına ilişkin kuramları, hem de dil öğretim kuramlarını kuşatan varsayımlar bütünüdür.” (Güven, 1995; Demircan, 1990) Yöntem, dil öğretiminde süreç sonunda kazanımların davranışa dönüşmesi için izlenen en kısa yol ya da “hedefe ulaşmak için izlenen en kısa yol” (Demirel, 2004) Teknik, “öğretme yöntemini uygulamaya koyma biçimi ya da sınıf içinde yapılan işlemlerdir.” (Demirel, 2004)

Yabancı dil öğretiminde başarıyı etkileyen en önemli öğelerden bir diğeri de, ders kitaplarıdır. Ana hatlarıyla tüm Fransızca öğretimi ders kitapları, albenisiz, renksiz, öğrencinin dil öğrenme ihtiyaçlarını karşılayacak niteliklerde değildir. Ne yazık ki bu sorun geçmişte de benzer biçimdeydi. 1900’lü yılların tanınmış eğitimcilerden M. Satı Efendi’nin dönemin Eğitim Bakanı Emrullah Efendi’ye ders kitapları sorunlarını tespit etmek amacıyla verdiği yazılı öneri kayıtlara şöyle geçmiştir; “Her türlü ıslahat ve düzenlemelerin başarıyla sonuçlanması için bunların belirli bir amacı izleyen ve geniş bir bilgiye dayanan plana uygun olarak yapılmış olması gerekir. Bu gereklilik özellikle eğitimle ilişkin yenilik ve düzenlemelerde kesin ve kaçınılmazdır. Hemen herkes için açık ve kesin olan bu gerçek ne yazık ki şimdiye kadar Maarif nezaretimizce hiç dikkate alınmamıştır. Ders kitapları hakkında karar almaya, ders kitaplarını araştırma ve seçmeye ancak okulların açılışına birkaç hafta hatta gün kalarak başlanması gibi gecikmeler, hiçbir vasıta hazırlamadığı halde vilayetlerde örnek Rüştiye ve Darulmuallimler açılması gibi acele işler, hep bu esasın nazarı dikkate alınmamasından kaynaklanan hatalardır.” (Küçükahmet, 2004)

Ders kitapları ve önemi konusunda sayısız görüş vardır. Japonlar, ders kitaplarını bir toprak parçası kadar değerli görmüşler ve okulda deprem olduğunda, kurtarılması gereken öncelikler arasında olduğunu söylemişlerdir. ABD'deki bir araştırmada Shannon, öğrencilerin sınıftaki zamanlarının yüzde 80'ini ders kitaplarıyla geçirdiğini ifade etmiştir. (Kaya 2002) Bu çerçevede, ikinci yabancı dil Fransızca öğretimi ders kitabı Salut! 10, 11, 12 alanın ilk ve tek örneğidir. Kitap, Ortak Başvuru Metni ölçütlerine ve İletişimci yaklaşımın prensiplerine göre hazırlanmıştır. Kitap sözlü iletişime yönelik güncel içeriğiyle, öğrencilerin ilgilerini çekebilecek görüntü ve okuma parçalarıyla donatılmıştır. Çağdaş yönleri sayesinde hem okulda hem de okul dışında da öğrencilerin Fransızca öğrenilebilmelerine imkân verecek biçimde kaleme alınmıştır. Ayrıca öğrencinin her istediğinde elinin altında başvurabileceği, verilmek istenen bilginin özünü içerisinde barındıran ve ulaşılması kolay bir kaynak niteliğindedir. Salut! 10, 6 ünite ve 20 dersten oluşmaktadır. Yöntem, öğrenci merkezlidir. Konular, öğrencilerin Fransızca'yı iletişim ve etkileşim aracı olarak kullanabilmelerine, kendilerini Fransızca ifade edebilmelerine, farklı kültürleri tanıyarak sosyal yönden kendilerini geliştirebilmelerine olanak sağlar. Süreç sonunda öğrencilerin güncel yaşamdan sözcük ve temel kalıpları kullanarak kendilerini ifade etmeleri, yavaş konuşulduğunda anlamları, söylemek istediklerini basit bir biçimde aktarmaları, basit sorular sorup yanıtlamaları, bunları ve basit tümcelerle yazıya dökmelerini beklenir.

Ortaöğretim Kurumları 10., 11. ve 12. sınıflar için ikinci yabancı dil Fransızca öğretim programı, bakanlığın 17.07.2006 tarih ve 315 sayılı kurul kararıyla kabul edilmiş ve Talim Terbiye Kurulu 19 Nisan 2007 tarih ve 91 numaralı kararıyla ortaöğretim kurumlarında, ikinci yabancı dil Fransızca öğretiminde Salut! 10 ders kitaplarının okutulmasına karar verilmiştir. Kitaplar, 2007, 2009 ve 2011'de farklı miktarlarda basılarak okullara gönderilmiştir. Alanda, öğretmen kitabı (Guide pédagogique), ders kitabı (Livre d'élève), öğrenci çalışma kitabı (Cahier d'exercices), cd ya da kaset (le CD audio ou la cassette) olarak yerini almıştır. Kitap, alanında uzman bir ekip tarafından hazırlanmıştır. Bu ekipte, kitap yazarları (Eric Cotro, Cathy Planet, Birsen Armutçuoğlu, Selahattin Saygı) yanında eğitim bilimci, psikolog, bilgisayar programcısı, ressam ve grafiker birlikte görev yapmıştır. Salut! 10, haftada 45'er dakikalık iki ders saati ve toplamda 72 derste A 1 düzeyinde Fransızca'yı öğretir. Ünitelere 60 ders saati ayrılırken, 12 saatte de değerlendirme etkinliklerine ayrılmıştır.

Salut! 10, görsel ve işitsel açıdan zengin bir donanıma sahiptir. Bu konuda Becker'ın (1987) görüşü şöyledir: Öğrenciler bir yöntemde okuduklarının %10'unu, duyduklarının %20'sini, gördüklerinin %30'unu ve

hem gördükleri ve hem duyduklarının %50'sini zihinlerine kaydederler. (Genç, 2002) Birden fazla duyuya hitap eden öğeler sayesinde dil öğretimi daha etkili bir biçimde gerçekleşir. Böylece öğrenciler, süreç içinde ritmik olarak konuşabilirler, tartışabilirler, sözcükleri ve sesleri insanın içinde bulunduğu durumlara göre yorumlayabilirler. Öte yandan, yaparak öğrenme eğilimi (Kinesthetic) olan öğrenciler ise yavaş konuşurlar, dil oyunlarına katılırlar, dilbilgisine çok önem vermezler ve yaratıcılıklarını sergilemek için etkinlikler düzenlerler, sınıf ortamında grup ve ikili çalışmalar yaparlar. (Çakmak, 2001)

Sonuç olarak, yabancı dil ders kitaplarının nitelikleri üzerine yıllardan beri yapılan çalışmalar sonucunda benimsenen görüşler şöyle sıralanabilir: Ders kitapları, öğrencinin düzeyine (yaş, kültür düzeyine, vb.) uygun ve motive edici olmalı, dilbilgisi basitten karmaşığa, zordan kolay doğru sıralanmalı, dilin ana dil olarak konuşulduğu ülkenin kültürel öğelerini de içermelidir. İçerikte her beceriye yer vermelidir. İçerik rol yapma, drama, oyunlar, şarkılar, röportajlar, vb. tekniklerle desteklenmelidir. Okuma parçaları ve görüntüleri kendine özgü olmalıdır. Telaffuz kurallarına ve sözcük öğretimine de yeterince yer bulmalıdır. Öğrencilerin ilgisini çekebilecek fotoğraf, resim ve karikatür gibi öğeler içermelidir. (Gevrekçi, 2001)

Salut! 10 Ders Kitabının Fiziksel Özellikleri

Temalar, ders kitabında sırasıyla; okuma parçaları, parçalarla ilgili görseller, ses kayıtları, okuduğunu ya da dinlediğini anlama etkinlikleri, dilbilgisi açıklamaları ve sözcük öğretimi biçiminde dizilmiştir. Her derste yaklaşık 10 etkinlik bulunmaktadır.

Dil öğretiminde görsel öğeler, öğrencilerin hem anlama yeteneklerini artırır hem de renkli içerikleriyle onları dil öğrenmeye heveslendirir. Salut! 10, görsel yönden oldukça zengindir. Etkinliklerin öğrenciye sunumu kadar görüntüsü de önem arz eder. Yani, kitabın kapağı, kapak görseli ve rengi, içerikteki görseller, kâğıt kalitesi, yazı biçimi ve boyutu, renk kullanımı, vb. öğeler öğrenciyi isteklendirebilecek ve ilgisini çekebilecek öğelerdir. Renk kullanımı ve çeşitliliği, kitaba çağdaş bir çizgi vermektedir. Alanyazında renkler ve özellikleri şöyle sınıflandırılmıştır: Sarı, turuncu, kırmızı, eflatun kırmızı gibi sıcak renkler içeriğe hareket ve canlılık katar. Eflatun, mavi, eflatun mavi, yeşil gibi soğuk renklerin sükûnet ve rahatlık verici etkisi vardır. Bunların dışında kalan siyah, beyaz ve gri de nötr renklerdir. Sıcak renklerin yaklaşıtııcı, soğuk renklerin ise uzaklaşıtııcı etkisi vardır. (Gevrekçi, 2001:15) Ders kitabı içerisinde çoğunlukla sıcak renkler tercih edilmiştir. Öte yandan, içerikte az da olsa gerçek görüntülerin

üzerine çizme görüntülerin eklenmesi, yöntemin özgünlüğünü olumsuz etkiler.

Okuma parçaları, ses kayıtlarıyla da desteklenmiştir. Öğrencilerin kitabı daha kolay kullanabilmeleri amacıyla etkinlik türlerini gösteren simgeler kullanılmıştır. Örneğin, dinleme etkinlikleri için kulaklık, konuşma etkinlikleri için mikrofon, yazma etkinlikleri için hokka ve tüy, rol oyunları için karşılıklı konuşan iki kişi görüntüsü kullanılmıştır.

Bakanlık, Haziran 2007 tarih ve 2597 sayılı Tebliğler Dergisi'nde Ders Kitapları ile Eğitim Araçlarının İncelenmesi ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönerge yayınlanmıştır. Bu yönergeye göre bir ders kitabı; içerik, dil, anlatım, üslup, öğrenme, öğretme, ölçme ve değerlendirme, teknik, tasarım ve düzenleme gibi alanlar dikkate alınarak düzenlenmelidir. Örneğin, bir ders kitabının kapağının fiziksel görüntüsü şöyle olmalıdır: “ön kapakta; kitabın adı, kullanılacağı sınıf, yazarın adı soyadı, yayınevi, amblem veya resim, arka kapakta; sağ alt köşede fiyatı, basım yılı, firma ve barkod numarası” (MEB, 2007) bulunmalıdır. İkinci yabancı dil Fransızca kitabının ön kapağında; kitabın adı (Salut! 10), türü (livre d'élève, méthode de français) sınıfı, (Fransızca 10) yayınevinin amblemi (MEB) vardır. Yine kapakta, Paris'in sembolü Eyfel Kulesi ve net görünmeyen bir grup öğrenci topluluğuna yer verilmiştir. Bu görüntülere, öğrenci kitabında kırmızı bir kapak, öğretmen kitabında ise sarı bir kapak eşlik etmektedir. İç kapağın ön yüzü ve devam eden diğer sayfalar yönergeye uygun olarak hazırlanmıştır. Kitap, 30 cm boyunda, 21 cm genişliğindedir. Her ünite farklı bir renkle gösterilmiştir. Öğrenci kitabı 134, alıştırma kitabı 47, kılavuz kitabı 306 sayfadır.

Salut! 10 Ders Kitabının Kültürel ve Eğitsel İçeriği

Yöntem, Ortak Başvuru Metni'nin A.1.1. düzeyi ölçütlerine uygun biçimde hazırlanmış öğrenciye ve öğretmene sunulmuştur. Bu düzeyde öğrencilerden; basit soruları yanıtlayabilme, ihtiyaçlarını ve isteklerini Fransızca anlatabilme, amaç dilde öğrenilen yapılarla ve sözcüklerle, sınıf ortamında öğretmen rehberliğinde, temel düzeyde günlük ifadelerle ve basit yapılarla iletişim kurabilmeleri beklenir. Konular, iletişimsel ve dilsel olmak üzere iki başlıkta ele alınmıştır.

Öğrenciler için iletişim kurmak, dilsel ihtiyaçlarının karşılanması ve dilsel becerilerin uygulamaya dönüştürülmesidir. İçerikte, iletişim kurabilmek için gerekli dilsel kurallar doğrudan doğruya verilmemiş, okuma ya da dinleme parçaları aracılığıyla sunulmuştur. Böylece örnek durumlardan hareketle öğrenciler, önce dilin nasıl kullanılması gerektiğini

öğrenirler sonra da dilsel kuralları içselleştirerek uygulamaya dökerler. Sonraki süreçlerde, sınıf ortamında her fırsatta bir konu belirlenerek dilsel üretim yapmaları amaçlanır.

Sözcük dağarcığını geliştirmek ve uygulamaya dökmek için dönüşümlü bir anlayış benimsenmiştir. Bu anlayışa göre, önceki derslerde öğrenilmiş sözcükler, sonraki okuma ve dinleme parçalarında sık sık kullanılmıştır. Böylece bu tekrarlar sayesinde, sözcükler uzun süreli belleğe aktarılır, güncel yaşamla ilişkilendirilir ve iletişim kurmak kolaylaşır. Bu görüş yanında tüm Salut! ders kitaplarında sözcük dağarcığını geliştirmek için sözcüklerin birbirleriyle olan anlamsal (eş anlamlılık, zıt anlamlılık) ve biçimsel (*örneğin: -tion ekiyle türeyen sözcükler*) ilişkilerinden de yararlanılmıştır. Öte yandan, iletişimci yaklaşıma göre gerçek nesnelere, fotoğraflarla, resimlerle, mimiklerle ve jestlerle, drama çalışmalarıyla sözcük öğretmenin önu açıktır. Ayrıca öğretmen, bağlamdan ya da görsellerden hareketle öğrencilerin okudukları parçalarda sezgisel olarak genel çıkarımlar da yaptırabilir. Salut! 10' da, ünite 0 bölümünde, öğrencinin ana dilde de kullandığı Fransızca kökenli (mots transparentes) sözcüklere yer verilerek ve öğrencilerin Fransızca'ya ilgileri çekilmeye çalışılmıştır.

Etkinlikler, her öğrencinin yabancı dili farklı biçimde ve hızda öğrendiği düşünülerek tasarlanmıştır. Bunlar, dört dil beceriyi (dinleme, konuşma, okuma ve yazma) geliştiren güncel, doğru, tutarlı, görsel ve işitsel yönlerden bol, renkli, anlatımı sade ve anlaşılır biçimdedir. Bu yönüyle, bilgi dolu bir kitaptan çok, öğretici bir kitaptır.

Dil öğretiminde kültürel öğelerin payı büyüktür. Salut! 10'nun içeriği, hem amaç dilin hem de ana dilin kültürel öğeleri de yansıtır. Kültürel öğeler, kültürlerarası eğitimi ve öğrencilerin iletişimsel yetisini geliştirir. Örneğin, okuma parçalarında Fransızların konuşma tarzlarına ve nezaket ifadelerine (sen-siz, selamlaşma, öpüşme ve el sıkma) (MEB, 2007;13) sıklıkla rastlanır. Bununla birlikte, Fransız kültürüne ait bazı yemek isimleri, Fransız eğitim sistemi, Fransızların yaşam biçimleri, Fransa'daki kentler, kentlerin eski mahalleleri, sinema etkinlikleri, sinema sanatçıları gibi öğelere de yer verilmiştir. Amaç dil yanında ana dili kültüründen de örneklerle rastlamak mümkündür. Örneğin kitabın 63. sayfasında, Türk yemek kültürüyle ilgili etkinlik bulunmaktadır. Kısacası, kültürel öğeler, zengin ve renkli biçimde öğrencilerin ihtiyaçlarına cevap veren, gerçekçi ve güncel biçimlerde sunulmaya çalışılmıştır.

Salut! 10'da dört temel dil becerisinin öğretimi yanında, diğer alt becerilerle ilgili (tanıma, anlama, sorgulama, sıralama, sınıflama,

ilişkilendirme ve eşleştirme) birçok etkinlik bulunmaktadır. Alt becerilerde ilgi çekici, öğrenci odaklı, motive edici ve teknolojik yönden zengindir.

Salut! 10 kitabının anlatım biçimlerinin kullanımına yeterince dikkat edilmemiştir. Ders kitaplarındaki yönerge dili, öğrencilerin düzeyine uygun değildir. Aksi takdirde “ilgili metni oku, anlamı bilinmeyen kelimeleri bul, metin sorularını cevapla, gramer kurallarına dön ve bolca gramer egzersizi yap” (Acat, 2009:15) gibi tümceler öğrencilerin öğrenme isteğini azaltabilir. İçerikte, emir tümceleri sıklıkla kullanılmıştır. (Ecoute, Ecris, Imagine, Regarde,....)

Salut! 10'da sözlü anlatım etkinlikleri, yönlendirmeli sözel etkinlikler ve rol oyunları olarak iki biçimde sunulmuştur. Yönlendirmeli sözel etkinliklerde öğretmen, telaffuz ve sözcük bilgisi üzerine çalışmalar yapar. Rol oyunlarında öğrencilerin iletişim kurabilmeleri için etkinlikler düzenler. Böylece öğretmen, öğrenciler arasında görev dağılımı yaparak güncel yaşamdan iletişim ortamları tasarlar ve onların iletişim kurmalarını sağlar. (Salut, 2007)

Öğrencinin konuşabilmesi için de duyduğunu da anlayabilmesi gerekir. Salut! 10'da dinleme etkinliklerine geniş bir yer tutar. Dinleme etkinliklerinde amaç, konuşmacıdan gelen iletiyi tam ve doğru olarak algılamak, amaç dildeki sesleri tanımak, konuşmada vurgu ve tonlama değişikliklerini fark etmektir. (MEB, 2006)

Salut! 10'da okuma-anlama etkinlikleri, dinleme-anlama etkinliklerinden sonra gelir. İçerikte okuma becerisini geliştirmek için çeşitli stratejiler kullanılmıştır. Göz atarak okuma, işaretleyerek okuma, soru sorarak okuma, canlandırarak okuma, metinlerle ilişkilendirme bunlardan birkaçıdır. (MEB, 2006) İçerikte yazma öğretimi, dinleme, konuşma ve okuma becerilerinden sonra gelir. Kitapta yazma örnekleri, kart postal, öz geçmiş, e-posta, faks ya da telgraf yazma, form doldurma, vb. biçimindedir.

Salut! 10'da ölçme ve değerlendirme etkinlikleri, kısa cevaplı, boşluk doldurmalı sorular, sözcükten sözcük türetme, birleşim ve yeniden düzenleme çalışmaları bunlardan bazılarıdır. (Salut, 2007:29)

SONUÇ

Günümüzde her alanda bir yabancı dili bilmek ve konuşmak zorunlu iken, ikinci ve üçüncü yabancı dili bilmek her alanda tercih edilmektedir. Yabancı dil öğretimi teknolojik gelişmeler sayesinde daha eğlenceli ve daha verimli bir hale gelmiştir. İkinci yabancı Fransızca öğretimi ders kitabı

Salut!10 tüm yönleriyle alanının ilk ve tek örneğidir. Eksiklikleri olmasına rağmen, içeriğinin okunaklı ve anlaşılır olması, etkinliklerin ilgi çekiciliği ve güncelliği, etkinliklerin renkli ve okumayı kolaylaştırıcı görsellerle desteklenmesi, tümce uzunluklarının ve sözcük seçiminin öğrenci düzeylerine uygunluğu, farklı olan yapıların (örneğin, eril-dişil) vurgulanması için gerekli anlatımlara ve resimlere yer verilmesi, etkinliklerin (somuttan soyuta, basitten zora doğru) sıralanması, içeriğe kültürel öğelerin eklenmesi ve değerlendirme etkinlikleriyle örnek bir yöntemdir.

KAYNAKLAR

- Acat B. (2009). *Öğrenci merkezli yabancı dil eğitimi*. Eğitime Bakış Dergisi. Yıl:5. Sayı 14
- Aksan D. (1997). *Anlambilim*. (2. baskı). Ankara, Engin Yayınevi
- Başar E. (1998). *Genel öğretim yöntemleri*. Samsun, Kardeşler Ofset Matbaacılık
- Çakmak M. ve Erol M. Ş. (2001). *Öğrencilerin gelişim özellikleri, öğretim yöntem ve stratejileri*, L. Küçükahmet (Editör). Konu alanı ders kitabı inceleme kılavuzu yabancı dil. Birinci baskı. Ankara, Nobel Yayın Dağıtım
- Demircan Ö. (2005). *Yabancı dil öğretim yöntemleri*. İstanbul, Der Yayınları
- Demirel Ö. (2004). *Yabancı dil öğretimi*. (2. Baskı). Ankara, Pegema Yayıncılık
- Demirel Ö.
http://dhgm.meb.gov.tr/yayimlar/dergiler/Milli_Egitim_Dergisi/167/index3-demirel.htm
- Doğan C. (2012). *Sistemik yabancı dil öğretim yaklaşımı ve yöntemleri*, (1. Bas.). Ensar Neşr. İstanbul
- Ergenç, İ. (1983). *Yabancı dil öğretimi ve olumsuz aktarım*, Türk dili aylık dil ve yazın dergisi, Dil öğretimi özel sayısı, yıl:32, cilt: XLVII, sayı: 379-380/Temmuz-Ağustos, Tdk,
- Ergün M., Ergezer B., Çevik İ. ve Özdaş A. (1999). *Öğretmenlik Mesleğine Giriş*. Ankara, Ocak Yayınları
- Genç A. (2002). *İlk ve ortaöğretim okullarında yabancı dil ders kitabı seçimi*. Ankara, Hacettepe Üni. Eği. Fak. Dergisi
- Gevrekçi M. (2001). *Kitap ve yazarı hakkında bilgi, biçim ve tasarım* L. Küçükahmet (Editör). *Konu alanı ders kitabı inceleme kılavuzu yabancı dil*. (1. baskı). Ankara, Nobel Yayın Dağıtım

- Gevrekçi M., Erol M. Ş. (2001). *İçerik*, L. Küçükahmet (Editör). *Konu alanı ders kitabı inceleme kılavuzu yabancı dil*. (1. Baskı). Ankara, Nobel Y. Dağıtım
- Güven H. (1995). *Yabancı dil öğretiminde yeni eğilimler ve Türkiye’de Fransızca öğretimi*. Yayınlanmamış doktora tezi. İzmir
- Kaya, Z. (2002). *Uzaktan eğitim*, Ankara, Pegem A. yayıncılık.
- Küçükahmet L. (2004). *Konu alanı ders kitabı inceleme kılavuzu*. (2. Baskı). Ankara, Nobel Yayın Dağ.
- MEB, (2007). *Tebliğler Dergisi*. Ankara, sayı: 2597
- MEB, (2007), *Salut! 10 Ders kitabı, çalışma kitabı*, (1. Baskı) Tavashlı Matbaacılık
- Özby M. (2005). *Bir dil becerisi olarak dinleme eğitimi*. (1. Baskı). Ankara, Akçağ Basım Yayım Pazarlama A.Ş.
- Resmi Gazete, 19.10.1983. sayı:18196, s. 758
- Tokdemir, A. (1992). *Yabancı dil öğrenmeyi etkileyen faktörler*, Gündoğan Yayınları, Ankara.
- Tokdemir A. (1997). *İkinci dil edinimi*, Ankara.
- TDK, *Güncel Türkçe Sözlük*.

EXTENDED ABSTRACT

In the present age, studying a foreign language is an increasingly prominent part of education everywhere. Not only are high school or university students nearly always required to study a foreign language, but many college or primary school have added foreign languages to their curricula, whether as an enrichment or a requirement.

The importance of learning/teaching a language is essential in its every aspect for interaction in our everyday lives and multilingualism has gained a much wider importance in today’s world. We use languages to inform the people around us of what we feel, what we desire, and to understand the world around us. We communicate effectively through our words, gestures, and tone of voice in a multitude of situations using the languages. Nowadays, according to data from UNESCO, more than 6000 languages are spoken by people all over the world. The most popular of them is English and at the same time it is an international language. It is either the most spoken language or it is the official language in a large number of countries. In the schools of Turkey, it is always taught as the first foreign language since 1900’s. As the second foreign languages, French or German are taught in the high school and universities.

Krashen, one of the leading names in the field of the language teaching and learning, has contributed to the fields of second-language acquisition. He is known

for introducing various hypothesis related to second language acquisition; including the acquisition-learning hypothesis, the input hypothesis, the monitor hypothesis, the affective filter, and the natural order hypothesis. His influential theory is widely accepted in the second language learning community. According to the acquisition-learning hypothesis, he actually associate two fundamental theories of how individuals learn languages. They are the acquired system and the learned system. The acquired system relates to the unconscious aspect of language acquisition. When children and babies learn their first languages by speaking the language naturally in daily interaction with others who speak their native language. On the other hand, the learned system relates to formal instruction where students engage in formal study as rules of syntax, to acquire knowledge about the target language. But, all theories of second language learning interrelate somehow. Many teachers will use their classroom methods which may be linked to all language learning approaches. So, a teacher should be aware of the different theories and approaches and use them as a basis for his/her teaching.

Nowadays, in the age of the technology, teachers are able to choose from many different techniques, methods and sources during teaching process. Nevertheless, books still are the core of that process. They provide many ready materials, making teaching more comfortable and interesting with their colorful content. In order to teach French, some high schools in Turkey used the method “Salut! 10” at the tenth class. It was aimed to teach it at the level A 1 in the 72 hours during an academic year. It has been signed up according to Communicative Language Teaching. It was decorated with the Turkish traditions and prepared by Turkish French teachers according to the Common European Framework of Reference for Languages. The need of language faculties and institutes has increased due to the growing interest in students to learn foreign languages. Therefore a special curriculum for language learning purposes has been made. Usually these language-learning books are divided into six levels according to CEFR " Common European Framework of Languages ". (A1, A2, B1, B2, C1, and C2) also it consists of (student's book, workbook and teacher book) Over twenty years of research, it has been designed to provide a transparent, coherent and comprehensive basis for the elaboration of language syllabuses and curriculum guidelines, the design of teaching and learning materials, and the assessment of foreign language proficiency. It is used in Turkey. « Salut! 10 » with its colorful contents, listening records as well as variety of exercices helps teachers to achive better results. All « Salut ! » books contain topics adjust to level and knowledge of the students as « Daily life, School life, Sports, ... » In the books, easy grammatical explications, texts or dialogues enriched with colorful pictures according to the subjects, cultural items placed frequently have regularly been observed. On the other hand, warm colors as red, orange and yellow are used to attract the students' attention. Teachers don't have to worry whether or not the material is appropriate for the way to guarantee that. Moreover, books are the frames around which teachers can build their lessons without stress nor anxiety.

Finally, language learning/teaching books play an important role in our learning/teaching a foreign language life and they are always referenced while learning process in a real sense. They demand nothing from us. They give us plenty of joy. We also learn a lot from them. They take us into a different world of imagination. Also from the student's point of view, French foreign language book "Salut! 10" undoubtedly is the most important tools in the learning process. It provides opportunities for self-studying and practising new material. It is the base on which the students can build up their knowledge of learning. Photographs, life-based stories and useful examples attract students and ensure enjoyable environment for studying. Furthermore, in case of student's absence on a french course, they are able to cover the material on his own later on at home. With having a french book "Salut!" in their hand, they are able to go back, repeat, even go to further topics easily and as many times as they want. That for sure makes students life easier and more relaxed.

Başvuru: 01.03.2014

Yayına Kabul: 14.05.2014